

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/1601 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 22ας Σεπτεμβρίου 2015****για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (1),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 80 της ΣΛΕΕ, οι πολιτικές της Ένωσης στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, του ασύλου και της μετανάστευσης, καθώς και η εφαρμογή τους, διέπονται από τις αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, ενώ οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται στον τομέα αυτόν περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.
- (3) Η πρόσφατη κατάσταση κρίσης στη Μεσόγειο έκανε τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να αναγνωρίσουν αμέσως τις πρωτοφανείς μεταναστευτικές ροές σε αυτή την περιοχή και να απευθύνουν έκκληση για απτά μέτρα αλληλεγγύης υπέρ των κρατών μελών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Συγκεκριμένα, στην κοινή σύνοδο των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών στις 20 Απριλίου 2015, η Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο δέκα σημείων για άμεση δράση προς αντιμετώπιση της εν λόγω κρίσης, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η δέσμευση συνεκτίμησης επιλογών περί μηχανισμού επείγουσας μετεγκατάστασης.
- (4) Στη σύνοδο της 23ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, μεταξύ άλλων, να ενισχύσει την εσωτερική αλληλεγγύη και ευθύνη και δεσμεύτηκε ειδικότερα να αυξήσει την παροχή επείγουσας βοήθειας στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής και να εξετάσει επιλογές για την οργάνωση της έκτακτης μετεγκατάστασης μεταξύ των κρατών μελών σε εθελοντική βάση, καθώς και να αναπτύξει ομάδες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EYYA) στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής για την κοινή επεξεργασία των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της καταχώρισης και της λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων.
- (5) Στο ψήφισμα της 28ης Απριλίου 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανέλαβε ότι η αντίδραση της Ένωσης στα πρόσφατα τραγικά συμβάντα στη Μεσόγειο πρέπει να στηρίζεται στην αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή ευθυνών και ότι πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειές της στο πεδίο αυτό προς τα κράτη μέλη που υποδέχονται τον υψηλότερο αριθμό προσφύγων και αιτούντων διεθνή προστασία, είτε σε απόλυτους είτε σε σχετικούς αριθμούς.
- (6) Πέραν από τα μέτρα στον τομέα του ασύλου, τα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για θέσπιση μέτρων αντιμετώπισης των μικτών μεταναστευτικών ροών στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν τα δικαιώματα όσων χρήζουν διεθνούς προστασίας και να αποτρέπουν την παράνομη μετανάστευση.
- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στις 25 και 26 Ιουνίου 2015, αποφάσισε μεταξύ άλλων ότι θα πρέπει να προχωρήσουν παράλληλα τρεις κύριες διαστάσεις: μετεγκατάσταση/επανεγκατάσταση, επιστροφή/επανεισοδοχή/ένταξη και συνεργασία με τις χώρες προέλευσης και διέλευσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ειδικότερα, υπό το πρίσμα της επικρατούσας επείγουσας κατάστασης και της δέσμευσης για ενίσχυση της αλληλεγγύης και της ευθύνης, την προσωρινή και κατ' εξαίρεση μετεγκατάσταση από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη, εντός διετίας, 40 000 προσώπων τα οποία έχουν σαφώς ανάγκη διεθνούς προστασίας, με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών.

(1) Γνώμη της 17ης Σεπτεμβρίου 2015 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

- (8) Οι ιδιαίτερες συνθήκες στα κράτη μέλη είναι αποτέλεσμα, ιδίως, των μεταναστευτικών ροών σε άλλες γεωγραφικές περιοχές, όπως η μεταναστευτική οδός των δυτικών Βαλκανίων.
- (9) Αρκετά κράτη μέλη βρέθηκαν αντιμέτωπα με σημαντική αύξηση του συνολικού αριθμού μεταναστών, μεταξύ άλλων και των αιτούντων διεθνή προστασία, που έφθασαν στην επικράτειά τους το 2014, ενώ ορισμένα εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν την ίδια κατάσταση το 2015. Δόθηκε σε αρκετά κράτη μέλη έκτακτη χρηματοδοτική ενίσχυση από την Επιτροπή και επιχειρησιακή υποστήριξη από την ΕΥΥΑ, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτή την αύξηση.
- (10) Μεταξύ των κρατών μελών που βίωσαν καταστάσεις ιδιαίτερης πίεσης και υπό το φως των πρόσφατων τραγικών γεγονότων στη Μεσόγειο, ιδίως η Ιταλία και η Ελλάδα έχουν αντιμετωπίσει μια άνευ προηγουμένου εισροή μεταναστών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και αιτούντες που χρίζουν σαφώς διεθνούς προστασίας, οι οποίοι φθάνουν στην επικράτειά τους ασκώντας τεράστια πίεση στα συστήματα μετανάστευσης και ασύλου τους.
- (11) Στις 20 Ιουλίου 2015, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών στα κράτη μέλη, εγκρίθηκε με συναίνεση ψήφισμα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελλθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με τη μετεγκατάσταση από την Ελλάδα και την Ιταλία 40 000 ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας. Εντός περιόδου δύο ετών, 24 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και 16 000 άτομα θα μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα. Στις 14 Σεπτεμβρίου 2015, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 ⁽¹⁾ για τη θέσπιση προσωρινού και έκτακτου μηχανισμού μετεγκατάστασης από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη ατόμων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας.
- (12) Κατά τους τελευταίους μήνες, η μεταναστευτική πίεση στα νότια εξωτερικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα έχει εκ νέου αυξηθεί απότομα, ενώ η μετατόπιση των μεταναστευτικών ροών συνεχίστηκε από την κεντρική προς την ανατολική Μεσόγειο και προς την οδό των δυτικών Βαλκανίων, ως αποτέλεσμα του αυξανόμενου αριθμού μεταναστών που φθάνουν στην Ελλάδα και από την Ελλάδα. Δεδομένης της κατάστασης, πρέπει να διασφαλισθούν περαιτέρω προσωρινά μέτρα για την άμβλυνση της πίεσης που ασκείται στον τομέα του ασύλου από την Ιταλία και την Ελλάδα.
- (13) Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα (Frontex), οι οδοί της κεντρικής και της ανατολικής Μεσογείου αποτέλεσαν τις κύριες περιοχές παράτυπης διέλευσης των συνόρων της ΕΕ κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2015. Από τις αρχές του 2015 αφίχθηκαν στην Ιταλία με παράτυπο τρόπο περίπου 116 000 μετανάστες (συμπεριλαμβανομένων περίπου 10 000 παράτυπων μεταναστών, που έχουν καταχωριστεί από τις τοπικές αρχές, αλλά δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί με στοιχεία του Frontex). Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2015 εντοπίστηκαν από τον Frontex 34 691 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης συνόρων, ενώ τον Ιούλιο και τον Αύγουστο 42 356, ήτοι αύξηση κατά 20 %. Σημαντική αύξηση καταγράφηκε επίσης στην Ελλάδα το 2015, με περισσότερους από 211 000 παράτυπους μετανάστες να φθάνουν στη χώρα (συμπεριλαμβανομένων περίπου 28 000 παράτυπων μεταναστών που έχουν καταχωριστεί από τις τοπικές αρχές, αλλά δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί με στοιχεία του Frontex). Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2015 εντοπίστηκαν από τον Frontex 53 624 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης συνόρων, ενώ τον Ιούλιο και τον Αύγουστο 137 000, ήτοι αύξηση κατά 250 %. Σημαντικό ποσοστό του συνολικού αριθμού των παράτυπων μεταναστών που εντοπίζονται σε αυτές τις δύο περιοχές είναι μετανάστες εθνικοτήτων που, με βάση τα στοιχεία της Eurostat, έχουν υψηλά ποσοστά αναγνώρισης σε ενωσιακό επίπεδο.
- (14) Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat και της ΕΥΥΑ, 39 183 άτομα υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιταλία από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2015, έναντι 30 755 ατόμων κατά την ίδια περίοδο του 2014 (ήτοι αύξηση κατά 27 %). Παρόμοια ήταν η αύξηση του αριθμού των αιτήσεων στην Ελλάδα, με 7 475 αιτούντες (ήτοι αύξηση κατά 30 %).
- (15) Πολλές είναι οι δράσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής προς στήριξη της Ιταλίας και της Ελλάδας στο πλαίσιο της πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου, μεταξύ άλλων με την παροχή σε αυτές ουσιαστικής επείγουσας βοήθειας και επιχειρησιακής υποστήριξης από την ΕΥΥΑ. Η Ιταλία και η Ελλάδα αποτέλεσαν τον δεύτερο και τον τρίτο μεγαλύτερο δικαιούχο χρηματοδοτήσεων που εκταμιεύθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών» (SOLID), ενώ επίσης έλαβαν ουσιαστική έκτακτη χρηματοδότηση. Η Ιταλία και η Ελλάδα θα εξακολουθήσουν ενδεχομένως να αποτελούν τους κυριότερους δικαιούχους του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) κατά την περίοδο 2014-2020.
- (16) Λόγω της συνεχιζόμενης αστάθειας και των συγκρούσεων στην άμεση γειτονία της Ιταλίας και της Ελλάδας, καθώς και του αντίκτυπου των μεταναστευτικών ροών σε άλλα κράτη μέλη, προβλέπεται ότι θα εξακολουθήσει να ασκείται σημαντική και αυξανόμενη πίεση στα αντίστοιχα συστήματα μετανάστευσης και ασύλου, ενώ μεγάλος αριθμός των

⁽¹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας (ΕΕ L 239 της 15.9.2015, σ. 146).

μεταναστών θα χρήζουν ενδεχομένως διεθνούς προστασίας. Αυτό καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη να επιδειχθεί αλληλεγγύη έναντι της Ιταλίας και της Ελλάδας και να συμπληρωθούν οι δράσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής για τη στήριξή τους με προσωρινά μέτρα στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης.

- (17) Στις 22 Σεπτεμβρίου 2015, το Συμβούλιο σημείωσε την προθυμία και την ετοιμότητα των κρατών μελών να συμμετέχουν, σύμφωνα με τις αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες διέπουν την ενωσιακή πολιτική περί ασύλου και μετανάστευσης, στη μετεγκατάσταση 120 000 προσώπων που έχουν σαφή ανάγκη για διεθνή προστασία. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο αποφάσισε να εκδώσει την παρούσα απόφαση.
- (18) Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι στην απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 ορίζεται η υποχρέωση της Ιταλίας και της Ελλάδας να διαμορφώσουν διαρθρωτικές λύσεις για την αντιμετώπιση εξαιρετικών πιέσεων στα αντίστοιχα συστήματα ασύλου και μετανάστευσης, με τη θέσπιση άρτιου και στρατηγικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της κατάστασης κρίσης και την εντατικοποίηση της εν εξελίξει διαδικασίας μεταρρύθμισης σε αυτούς τους τομείς. Οι χάρτες πορείας τους οποίους έχουν υποβάλει η Ιταλία και η Ελλάδα για τον σκοπό αυτόν πρέπει να επικαιροποιηθούν ώστε να λαμβάνεται υπόψη η παρούσα απόφαση.
- (19) Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε επί σειράς αλληλένδετων μέτρων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να αναστείλει, κατά περίπτωση και αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τη δυνατότητα να διατυπώσει τις απόψεις του, την εφαρμογή της παρούσας απόφασης για περιορισμένο χρονικό διάστημα, όταν η Ιταλία και η Ελλάδα δεν τηρούν, εν προκειμένω, τις δεσμεύσεις τους.
- (20) Από τις 26 Σεπτεμβρίου 2016 54 000 αιτούντες θα πρέπει να μετεγκατασταθούν κατ' αναλογία από την Ιταλία και την Ελλάδα προς άλλα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθούν διαρκώς την κατάσταση όσον αφορά τη μαζική εισροή υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει, κατά το δέον, προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας απόφασης, ώστε να αντιμετωπίζεται η εξέλιξη της κατάστασης που επικρατεί επιτόπου και ο αντίκτυπός της στο μηχανισμό μετεγκατάστασης, καθώς επίσης και η εξέλιξη της πίεσης στα κράτη μέλη, ιδίως στα κράτη μέλη της πρώτης γραμμής. Κατά την υποβολή αυτή, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις του πιθανού δικαιούχου κράτους μέλους.

Σε περίπτωση που η παρούσα απόφαση τροποποιηθεί υπέρ άλλου κράτους μέλους, το συγκεκριμένο κράτος μέλος, θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σχετικής τροποποιητικής απόφασης του Συμβουλίου, χάρτη πορείας, που θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της πρώτης υποδοχής και του επαναπατρισμού, ενισχύοντας τις ικανότητες, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματός του στους τομείς αυτούς, καθώς και μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης, με σκοπό να του δοθεί η δυνατότητα να αντεπεξέλθει καλύτερα, μετά την παρέλευση ισχύος της παρούσας απόφασης, σε μια πιθανή αυξημένη εισροή μεταναστών στο έδαφός του.

- (21) Εάν άλλο κράτος μέλος αντιμετωπίσει παρόμοια επείγουσα κατάσταση λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους, βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή των υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.
- (22) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, τα μέτρα που προβλέπονται υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Το διάστημα των είκοσι τεσσάρων μηνών κρίνεται εύλογο προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα έχουν πραγματικό αντίκτυπο όσον αφορά τη στήριξη της Ιταλίας και της Ελλάδας στην αντιμετώπιση των υψηλών μεταναστευτικών ροών στην επικράτειά τους.
- (23) Τα μέτρα για μετεγκατάσταση από την Ιταλία και από την Ελλάδα, που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, συνεπάγονται την προσωρινή παρέκκλιση από τον κανόνα που ορίζεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, κατά τον οποίον η Ιταλία και η Ελλάδα θα ήταν διαφορετικά υπεύθυνες για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου III του εν λόγω κανονισμού, καθώς και προσωρινή παρέκκλιση από τις διαδικαστικές ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων των χρονικών ορίων, που καθορίζονται στα άρθρα 21, 22 και 29 του εν λόγω κανονισμού. Οι λοιπές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, περιλαμβανομένων των εκτελεστικών κανόνων του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ)

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

αριθ. 1560/2003 ⁽¹⁾ και του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 118/2014 ⁽²⁾ εξάκολουθούν να ισχύουν, περιλαμβανομένων των κανόνων που προβλέπονται σε αυτούς και αφορούν, αφενός, την υποχρέωση των κρατών μελών μεταφοράς να αναλαμβάνουν τα έξοδα μεταφοράς του αιτούντος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης και, αφετέρου, τη συνεργασία σχετικά με τις μεταφορές μεταξύ κρατών μελών, καθώς και τη διαβίβαση πληροφοριών μέσω του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνίας Dublinet. Η απόφαση συνεπάγεται επίσης παρέκκλιση από τη συγκατάθεση του αιτούντος διεθνή προστασία όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.

- (24) Τα μέτρα μετεγκατάστασης δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την πλήρη εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, περιλαμβανομένων των διατάξεων για την επανένωση των οικογενειών, την ειδική προστασία ασυνόδευτων ανηλίκων και τη διακριτική ρήτρα για ανθρωπιστικούς λόγους.
- (25) Έπρεπε να γίνει η επιλογή ποια θα είναι τα εφαρμοστέα κριτήρια κατά την έκδοση της απόφασης για το ποιοι και πόσοι αιτούντες θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και από την Ελλάδα, με την επιφύλαξη των αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο για τις αιτήσεις ασύλου. Προβλέπεται ένα σαφές και πρακτικά εφαρμόσιμο σύστημα, με βάση το κατώτατο όριο του μέσου ποσοστού των αποφάσεων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας στις πρωτοβάθμιες διαδικασίες στο επίπεδο της Ένωσης, όπως ορίζονται από την Eurostat, επί του συνολικού αριθμού των αποφάσεων επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που εκδίδονται στο επίπεδο της Ένωσης στις πρωτοβάθμιες διαδικασίες, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Αφενός, το εν λόγω κατώτατο όριο πρέπει να εξασφαλίζει, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ότι όλοι οι αιτούντες που χρήζουν σαφούς διεθνούς προστασίας θα είναι σε θέση να απολαμβάνουν πλήρως και ταχέως τα δικαιώματα προστασίας τους στο κράτος μέλος της μετεγκατάστασης. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να αποτρέπεται, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τους αιτούντες που ενδέχεται να λάβουν αρνητική απόφαση στο θέμα της αίτησής τους, να μετεγκαθίστανται σε κάποιο άλλο κράτος μέλος, με αποτέλεσμα, επομένως, την αδικαιολόγητη παράταση της παραμονής τους στην Ένωση. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα και ενημερωμένα τριμηνιαία στοιχεία της Eurostat για τις πρωτοβάθμιες αποφάσεις, στην παρούσα απόφαση θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί κατώτατο όριο 75 %.
- (26) Τα προσωρινά μέτρα έχουν ως στόχο να απαλλάξουν την Ιταλία και την Ελλάδα από σημαντικές πιέσεις στον τομέα του ασύλου, ιδίως με τη μετεγκατάσταση σημαντικού αριθμού αιτούντων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, οι οποίοι θα φθάσουν στο έδαφος της Ιταλίας και της Ελλάδας μετά από την ημερομηνία κατά την οποία έχει αρχίσει να εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση. Με βάση τον συνολικό αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει παράτυπα στην Ιταλία και την Ελλάδα το 2015 και τον αριθμό των προσώπων που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, συνολικά 120 000 αιτούντες που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε περίπου 43 % του συνολικού αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, οι οποίοι έχουν εισέλθει παράτυπα στην Ιταλία και την Ελλάδα, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2015. Το μέτρο μετεγκατάστασης που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση συνιστά δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ Ιταλίας και Ελλάδας αφενός, και των υπόλοιπων κρατών μελών, αφετέρου, δεδομένων των συνολικών διαθέσιμων στοιχείων για το 2015 σχετικά με την παράτυπη διέλευση των συνόρων. Λόγω των παραπάνω αριθμών, 13 % των αιτουμένων αυτών θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία, 42 % από την Ελλάδα και 45 % θα πρέπει να μετεγκατασταθούν όπως προβλέπεται στην παρούσα απόφαση.
- (27) Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, ένα κράτος μέλος μπορεί να κοινοποιήσει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο, σε έκτακτες περιστάσεις και για δεόντως αιτιολογημένους λόγους που συνάδουν με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι αδυνατεί να συμμετάσχει στη διαδικασία μετεγκατάστασης ποσοστού έως και 30 % των αιτούντων που του έχουν καταναμηθεί σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Στις έκτακτες αυτές περιστάσεις συγκαταλέγεται, ειδικότερα, η κατάσταση κατά την οποία σημειώνεται ξαφνική και μαζική είσοδος υπηκόων τρίτων χωρών σε διαστάσεις που προκαλούν εξαιρετικά μεγάλη πίεση ακόμη και σε δεόντως καταρτισμένα συστήματα ασύλου τα οποία λειτουργούν κατά τα υπόλοιπα σύμφωνα με το ενωσιακό κεκτημένο για το άσυλο ή που παρουσιάζουν κίνδυνο αιφνίδιας και μαζικής εισροής υπηκόων τρίτων χωρών τόσο υψηλής πιθανότητας που δικαιολογεί την ανάληψη άμεσης δράσης. Μετά από αξιολόγηση, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης σχετικά με την προσωρινή αναστολή της μετεγκατάστασης ποσοστού έως και 30 % των αιτούντων που έχουν καταναμηθεί στο οικείο κράτος μέλος. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, όπου δικαιολογείται, την παράταση της προθεσμίας για τη μετεγκατάσταση των αιτούντων της υπόλοιπης κατανομής έως και 12 μήνες πέρα από τη διάρκεια της παρούσας απόφασης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 222 της 5.9.2003, σ. 3).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 118/2014 της Επιτροπής, της 30ης Ιανουαρίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 όσον αφορά τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 39 της 8.2.2014, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014 για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 573/2007/ΕΚ και αριθ. 575/2007/ΕΚ και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 168).

- (28) Προκειμένου να εξασφαλίζονται ενιαίες συνθήκες για την εφαρμογή της μετεγκατάστασης στην περίπτωση της αναλογικής μετεγκατάστασης 54 000 αιτούντων από την Ιταλία και την Ελλάδα στα άλλα κράτη μέλη, στην περίπτωση που η συμμετοχή ενός ή περισσότερων κρατών μελών στη μετεγκατάσταση των αιτούντων θα πρέπει να ανασταλεί, ή εάν, κατόπιν σχετικής κοινοποίησης προς το Συμβούλιο, άλλο ή άλλα κράτη μέλη ή συνδεδεμένα κράτη λάβουν μέρος στην μετεγκατάσταση, θα πρέπει να ανατίθενται εκτελεστικές αρμοδιότητες στο Συμβούλιο.

Η ανάθεση των εν λόγω αρμοδιοτήτων στο Συμβούλιο δικαιολογείται λόγω της πολιτικά ευαίσθητης φύσης των μέτρων αυτών, τα οποία άπτονται των εθνικών εξουσιών σχετικά με την εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών και λόγω της ανάγκης γρήγορης προσαρμογής σε ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.

- (29) Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 516/2014, παρέχει υποστήριξη σε ενέργειες κατανομής των βαρών που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών και είναι ανοικτό σε νέες εξελίξεις πολιτικής στον τομέα αυτόν. Το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014 προβλέπει τη δυνατότητα για τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν δράσεις που σχετίζονται με τη μεταφορά των αιτούντων διεθνή προστασία στο πλαίσιο των εθνικών τους προγραμμάτων, ενώ το άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα κατ' αποκοπή ποσού 6 000 ευρώ για τη μεταφορά των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από άλλο κράτος μέλος.
- (30) Με στόχο την εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών και λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρούσα απόφαση συνιστά περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής στον τομέα αυτό, είναι σκόπιμο να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη στα οποία μετεγκαθίστανται, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, αιτούντες οι οποίοι έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, από την Ιταλία και την Ελλάδα λαμβάνουν εφάπαξ ποσό για κάθε μετεγκατάσταση προσώπου το οποίο είναι ίσο με το κατ' αποκοπή ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014, ήτοι 6 000 ευρώ, και υλοποιείται εφαρμόζοντας τις ίδιες διαδικασίες. Αυτό συνεπάγεται περιορισμένη, προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 18 του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι το κατ' αποκοπή ποσό θα πρέπει να καταβάλλεται για μετεγκατάσταση αιτούντων και όχι στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Αυτή η προσωρινή επέκταση του πεδίου εφαρμογής των εν δυνάμει δικαιούχων του κατ' αποκοπή ποσού φαίνεται όντως να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος έκτακτης ανάγκης που έχει συσταθεί με την εν λόγω απόφαση. Επιπλέον, όσον αφορά το κόστος μεταφοράς των ατόμων που μετεγκαθίστανται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι η Ιταλία και η Ελλάδα θα λαμβάνουν κατ' αποκοπή ποσό τουλάχιστον 500 ευρώ για κάθε άτομο που μετεγκαθίσταται από το έδαφος της κάθε χώρας, λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό κόστος που χρειάζεται για τη μεταφορά ενός αιτούντος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να λάβουν πρόσθετη προχρηματοδότηση, που θα καταβληθεί το 2016, μετά την αναθεώρηση των εθνικών τους προγραμμάτων στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την υλοποίηση δράσεων βάσει της παρούσας απόφασης.
- (31) Είναι αναγκαίο να εξασφαλισθεί η θέσπιση ταχύρρυθμης διαδικασίας μετεγκατάστασης και να συνοδευθεί η εφαρμογή των προσωρινών μέτρων από τη στενή διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και από την επιχειρησιακή υποστήριξη που παρέχεται από την ΕΥΥΑ.
- (32) Η εθνική ασφάλεια και η δημόσια τάξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας μετεγκατάστασης, έως ότου εκτελεσθεί η μεταφορά του αιτούντος. Με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του αιτούντος, περιλαμβανομένων των κανόνων για την προστασία των δεδομένων, όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ευλόγως ότι ο αιτών αποτελεί κίνδυνο για την εθνική του ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ενημερώνει σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη.
- (33) Όταν αποφασίζεται ποιοι αιτούντες με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας θα πρέπει να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα, πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στους ευάλωτους αιτούντες κατά την έννοια των άρθρων 21 και 22 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Από την άποψη αυτή, πρωταρχικό μέλημα πρέπει να αποτελούν οι οποιοδήποτε ειδικές ανάγκες των αιτούντων, στις οποίες συγκαταλέγεται μεταξύ άλλων και η υγεία. Στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει πάντα να δίνεται πρωταρχική σημασία.
- (34) Η ένταξη των αιτούντων με σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας στην κοινωνία υποδοχής αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο ενός εύρυθμα λειτουργούντος Κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Κατά συνέπεια, προκειμένου επιπλέον να αποφασισθεί ποιο συγκεκριμένο κράτος μέλος θα πρέπει να αποτελέσει το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, θα πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ιδιάζοντα προσόντα και χαρακτηριστικά των ενδιαφερόμενων αιτούντων, όπως οι γλωσσικές ικανότητες, καθώς και άλλες επί μέρους ενδείξεις βάσει αποδεδειγμένων οικογενειακών, πολιτιστικών ή κοινωνικών δεσμών που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ένταξή τους στο κράτος μέλος της μετεγκατάστασης. Στην περίπτωση των ιδιαίτερα ευάλωτων αιτούντων, θα πρέπει να αξιολογείται η ικανότητα του κράτους μέλους της μετεγκατάστασης να παρέχει επαρκή υποστήριξη σε αυτούς τους αιτούντες και η ανάγκη εξασφάλισης δίκαιης κατανομής αυτών

(¹) Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 96).

των αιτούντων μεταξύ των κρατών μελών. Με τη δέουσα τήρηση της αρχής περί μη διακρίσεων, τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης υποδεικνύουν τους αιτούντες που προτιμούν βάσει των ανωτέρω πληροφοριών· βάσει των υποδείξεων αυτών η Ιταλία και η Ελλάδα, σε συνεργασία με την ΕΥΥΑ και, όπου αρμόζει, με αξιωματικούς συνδέσμους, καταρτίζουν καταλόγους αιτούντων που είναι πιθανόν να μετεγκατασταθούν σε συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- (35) Οι νομικές και διαδικαστικές εγγυήσεις που θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 εξακολουθούν να ισχύουν για τους αιτούντες που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση. Οι αιτούντες θα πρέπει, επιπλέον, να ενημερώνονται για τη διαδικασία μετεγκατάστασης που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση, ενώ θα πρέπει να τους κοινοποιείται η απόφαση μετεγκατάστασης, η οποία αποτελεί απόφαση μεταφοράς κατά την έννοια του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο αιτών δεν έχει το δικαίωμα, δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ, να επιλέξει το κράτος μέλος που θα είναι υπεύθυνο για την αίτησή του, ο αιτών θα πρέπει να έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά της απόφασης μετεγκατάστασης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, αποκλειστικά προς τον σκοπό της διασφάλισης του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων του. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία ότι η προσφυγή κατά της απόφασης μεταφοράς δεν αναστέλλει αυτόματα τη μεταφορά του αιτούντος, αλλά ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να ανασταλεί η εφαρμογή της απόφασης μεταφοράς, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.
- (36) Πριν και μετά τη μεταφορά τους προς τα κράτη μέλη μετεγκατάστασης, οι αιτούντες θα πρέπει να διαθέτουν τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις που καθορίζονται στην οδηγία 2013/32/ΕΕ⁽¹⁾ και την οδηγία 2013/33/ΕΕ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις ειδικές ανάγκες υποδοχής τους και τις διαδικαστικές ανάγκες. Επιπρόσθετα, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ εξακολουθεί να εφαρμόζεται όσον αφορά τους αιτούντες που καλύπτονται από την απόφαση αυτή και η οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ εφαρμόζεται για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν το δικαίωμα να παραμείνουν στο έδαφος. Για τα παραπάνω ισχύουν οι περιορισμοί στην εφαρμογή αυτών των οδηγιών.
- (37) Σύμφωνα με το κεκτημένο της Ένωσης, η Ιταλία και η Ελλάδα θα πρέπει να διασφαλίσουν σθεναρό μηχανισμό για την ταυτοποίηση, την καταχώριση και τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, προκειμένου να προσδιορίζονται ταχέως τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας και δικαιούνται μετεγκατάστασης και οι μετανάστες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία και πρέπει συνεπώς να επιστρέφονται. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για τα πρόσωπα που αφίχθησαν στο έδαφος της Ιταλίας ή της Ελλάδας μεταξύ 24ης Μαρτίου και 25ης Σεπτεμβρίου 2015 προκειμένου αυτά να δικαιούνται μετεγκατάστασης. Σε περίπτωση που η εθελοντική επιστροφή δεν είναι δυνατή και τα λοιπά μέτρα που προβλέπονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ δεν επαρκούν για την αποτροπή δευτερογενών κινήσεων, θα πρέπει να εφαρμόζονται, σύμφωνα με το Κεφάλαιο IV της εν λόγω οδηγίας επείγοντα και αποτελεσματικά μέτρα κράτησης. Οι αιτούντες που διαφεύγουν τη διαδικασία μετεγκατάστασης αποκλείονται από τη μετεγκατάσταση.
- (38) Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οι δευτερογενείς μετακινήσεις των μετεγκατεστημένων προσώπων από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης σε άλλα κράτη μέλη, γεγονός που θα παρεμποδίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα στον τομέα της πρόσβασης σε κοινωνικές παροχές και στα μέσα έννομης προστασίας. Επιπρόσθετα, οι αιτούντες θα πρέπει να ενημερώνονται για τις συνέπειες τυχόν περαιτέρω παράτυπης μετακίνησης εντός των κρατών μελών, καθώς και για το γεγονός ότι, εάν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης τους παρέχει διεθνή προστασία, διαθέτουν τα δικαιώματα που συνδέονται με τη διεθνή προστασία μόνο στο εν λόγω κράτος μέλος.
- (39) Επιπλέον, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2013/33/ΕΕ, η εναρμόνιση των συνθηκών υποδοχής μεταξύ των κρατών μελών αναμένεται να βοηθήσει ώστε να περιοριστούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις των αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίες επηρεάζονται από την ποικιλία των συνθηκών υποδοχής. Για την επίτευξη του ίδιου στόχου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να επιβάλλουν υποχρέωση αναφοράς και να παρέχουν στους αιτούντες διεθνή προστασία υλικά μέσα υποδοχής, όπως στέγη, τροφή και ρουχισμό μόνον σε είδος, καθώς και, όπου

⁽¹⁾ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

⁽²⁾ Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 96).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή Επιβολή για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

αρμόζει, να εξασφαλίζουν ότι οι αιτούντες μεταφέρονται απευθείας στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Παρομοίως, κατά το διάστημα εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως προβλέπεται στο κεκτημένο για το άσυλο και το Σένγκεν, εκτός σοβαρών ανθρωπιστικών λόγων, τα κράτη μέλη ούτε παρέχουν στους αιτούντες εθνικά ταξιδιωτικά έγγραφα, ούτε άλλα κίνητρα, π.χ. οικονομικά, που θα διευκόλυναν τις παράτυπες μετακινήσεις τους σε άλλα κράτη μέλη. Σε περίπτωση παράνομων μετακινήσεων σε άλλα κράτη μέλη, οι αιτούντες ή οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να καλούνται να επιστρέψουν στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, και το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να τους δέχεται χωρίς καθυστέρηση.

- (40) Προκειμένου να αποφευχθούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους δικαιούχους για τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να εισέρχονται νόμιμα και να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, ενώ θα πρέπει να μπορούν να επιβάλλουν και υποχρέωση αναφοράς. Δυνάμει της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλλουν στον δικαιούχο διεθνούς προστασίας, ο οποίος διαμένει παράτυπα στο έδαφός τους, να επιστρέψει αμέσως στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Σε περίπτωση που το πρόσωπο αρνείται να επιστρέψει οικειοθελώς, η μεταφορά στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης γίνεται αναγκαστικά.
- (41) Επιπλέον, εφόσον προβλέπεται στην εθνική του νομοθεσία, σε περίπτωση αναγκαστικής επιστροφής στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, το κράτος μέλος το οποίο επέβαλε την αναγκαστική επιστροφή μπορεί να αποφασίζει να εκδώσει εθνική απαγόρευση εισόδου, που θα εμποδίζει τον δικαιούχο να επιστρέψει, για ορισμένο διάστημα, στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους.
- (42) Δεδομένου ότι ο σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να αντιμετωπιστεί μια επείγουσα κατάσταση και να παρασχεθεί στήριξη στην Ιταλία και την Ελλάδα για να ενισχύσουν τα οικεία συστήματα ασύλου, θα πρέπει να τους επιτραπεί να συνάψουν, με τη βοήθεια της Επιτροπής, διμερείς συμφωνίες με την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, για τη μετεγκατάσταση προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης. Οι διακανονισμοί αυτοί θα πρέπει επίσης να αποτυπώνουν τα κύρια στοιχεία της παρούσας απόφασης, ιδίως δε τα σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, καθώς και τα σχετικά με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013.
- (43) Η ειδική στήριξη που παρέχεται στην Ιταλία και στην Ελλάδα μέσω του προγράμματος μετεγκατάστασης, θα πρέπει να συνοδεύεται με πρόσθετα μέτρα, από την άφιξη των υπηκόων τρίτων- χωρών στο έδαφος της Ιταλίας ή της Ελλάδας μέχρι την περάτωση όλων των ισχυουσών διαδικασιών, σε συντονισμό με την ΕΥΓΑ και τους άλλους αρμόδιους οργανισμούς, όπως ο Frontex, για να συντονιστεί η επιστροφή των υπηκόων τρίτων- χωρών που δεν έχουν δικαίωμα να παραμείνουν στο έδαφος, σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ.
- (44) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, μάλλον, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτών των στόχων.
- (45) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (46) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (47) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (48) Σε περίπτωση που, μετά από κοινοποίηση κατά το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 από κράτος μέλος που καλύπτεται στο εν λόγω Πρωτόκολλο, η Επιτροπή επιβεβαιώσει σύμφωνα με το άρθρο 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους στην παρούσα απόφαση, το Συμβούλιο καθορίζει τον αριθμό των αιτούντων που πρόκειται να μετεγκατασταθούν σε αυτό το κράτος μέλος. Το Συμβούλιο προσαρμόζει επίσης αντιστοίχως τις ποσοστώσεις των άλλων κρατών μελών, μειώνοντάς τες κατ' αναλογία.

- (49) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (50) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Η παρούσα απόφαση θεσπίζει προσωρινά μέτρα στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας, προκειμένου να τους δοθεί στήριξη για να αντιμετωπίσουν καλύτερα την επείγουσα κατάσταση που έχει προκληθεί λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών στα εν λόγω κράτη μέλη.
2. Η Επιτροπή θα διατηρεί υπό συνεχή εξέταση την κατάσταση όσον αφορά τη μαζική εισροή υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή θα υποβάλει, όταν χρειάζεται, προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας απόφασης ώστε να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της κατάστασης που επικρατεί επιτόπου και ο αντίκτυπός της στο μηχανισμό μετεγκατάστασης, καθώς επίσης και η εξέλιξη της πίεσης στα κράτη μέλη, ιδίως στα κράτη μέλη πρώτης γραμμής.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «αίτηση διεθνούς προστασίας»: η αίτηση διεθνούς προστασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο η) της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- β) «αιτών»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση.
- γ) «διεθνής προστασία»: το καθεστώς του πρόσφυγα και το καθεστώς της επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχεία ε) και ζ), αντίστοιχα, της οδηγίας 2011/95/ΕΕ.
- δ) «μέλη της οικογένειας»: τα μέλη της οικογένειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.
- ε) «μετεγκατάσταση»: η μεταφορά του αιτούντος από το έδαφος του κράτους μέλους, το οποίο τα κριτήρια που καθορίζονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 υποδεικνύουν ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησής του για διεθνή προστασία, στο έδαφος του κράτους μέλους μετεγκατάστασης.
- στ) «κράτος μέλος της μετεγκατάστασης»: τα κράτη μέλη τα οποία καθίστανται υπεύθυνα για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του αιτούντος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, μετά τη μετεγκατάστασή του στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απατρίδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ L 337 της 20.12.2011, σ. 9).

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η μετεγκατάσταση δυνάμει της παρούσας απόφασης πραγματοποιείται μόνο για τους αιτούντες οι οποίοι έχουν καταθέσει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας στην Ιταλία ή την Ελλάδα και για τους οποίους θα ήταν άλλως υπεύθυνα τα κράτη αυτά βάσει των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

2. Η μετεγκατάσταση, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, εφαρμόζεται μόνο για τους αιτούντες που ανήκουν σε εθνικότητες, για τις οποίες το ποσοστό των αποφάσεων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας μεταξύ των πρωτοβάθμιων αποφάσεων που εκδίδονται επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα επικαιροποιημένα τριμηνιαία στοιχεία της Eurostat σε ενωσιακό επίπεδο, ανέρχεται σε 75 % ή είναι υψηλότερο. Στην περίπτωση των απατρίδων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής. Οι τριμηνιαίες ενημερώσεις λαμβάνονται υπόψη μόνο στην περίπτωση αιτούντων που δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη ως αιτούντες οι οποίοι θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

Μετεγκατάσταση 120 000 αιτούντων στα κράτη μέλη

1. 120 000 αιτούντες πρέπει να μετεγκατασταθούν στα άλλα κράτη μέλη ως εξής:
 - α) 15 600 αιτούντες θα μετεγκατασταθούν από την Ιταλία στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τον πίνακα που περιέχεται στο παράρτημα I.
 - β) 50 400 αιτούντες θα μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα στο έδαφος των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τον πίνακα που περιέχεται στο παράρτημα II.
 - γ) 54 000 αιτούντες θα μετεγκατασταθούν από το έδαφος κρατών μελών αναλογικά με τα στοιχεία των παραρτημάτων I και II, είτε σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου είτε με τροποποίηση της παρούσας απόφασης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 και στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Από τις 26 Σεπτεμβρίου 2016, 54 000 αιτούντες, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ, μετεγκαθίστανται από την Ιταλία και την Ελλάδα, σε ποσοστό που προκύπτει από τις παραγράφους 1 στοιχείο και β, στο έδαφος άλλων κρατών μελών και αναλογικά με τα αριθμητικά στοιχεία που καθορίζονται στα παραρτήματα I και II. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο σχετικά με τα αριθμητικά στοιχεία που πρέπει να κατανεμηθούν αναλόγως ανά κράτος μέλος.

3. Εάν μέχρι τις 26 Σεπτεμβρίου 2016 η Επιτροπή κρίνει ότι η εξέλιξη της κατάστασης επιτόπου δικαιολογεί μία προσαρμογή του μηχανισμού μετεγκατάστασης ή ότι ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει κατάσταση έκτακτης ανάγκης που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια εισροή υπηκόων τρίτων χωρών που οφείλεται σε απότομη μετατόπιση των μεταναστευτικών ροών και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του πιθανού δικαιούχου κράτους μέλους, μπορεί να υποβάλει, αν χρειάζεται, προτάσεις στο Συμβούλιο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

Παρομοίως, κράτος μέλος μπορεί, δίνοντας δεόντως αιτιολογημένους λόγους, να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή ότι βρίσκεται αντιμέτωπο με παρόμοια κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η Επιτροπή αξιολογεί τους λόγους που προβάλλονται και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις στο Συμβούλιο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

4. Σε περίπτωση που, έπειτα από κοινοποίηση κατά το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 από κράτος μέλος που καλύπτεται από το εν λόγω πρωτόκολλο, η Επιτροπή επιβεβαιώσει σύμφωνα με το άρθρο 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους στην παρούσα απόφαση, το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, καθορίζει τον αριθμό των αιτούντων που θα πρέπει να μετεγκατασταθούν σε αυτό το κράτος μέλος. Στην ίδια εκτελεστική απόφαση, το Συμβούλιο προσαρμόζει επίσης καταλλήλως τα μερίδια των άλλων κρατών μελών, μειώνοντάς τα κατ' αναλογία.

⁽¹⁾ Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

5. Ένα κράτος μέλος δύναται, σε εξαιρετικές περιστάσεις, μέχρι τις 26 Δεκεμβρίου 2015 να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή ότι αδυνατεί προσωρινά να συμμετάσχει στη διαδικασία μετεγκατάστασης ποσοστού έως και 30 % των αιτούντων που του έχουν κατανεμηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1, προβάλλοντας δεόντως αιτιολογημένους λόγους που συνάδουν με τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τους λόγους που προβάλλονται και θα υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο σχετικά με την προσωρινή αναστολή της μετεγκατάστασης ποσοστού έως και 30 % των αιτούντων που έχουν κατανεμηθεί στο οικείο κράτος μέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, όπου δικαιολογείται, την παράταση της προθεσμίας για τη μετεγκατάσταση των αιτούντων της υπόλοιπης κατανομής έως και 12 μήνες πέρα από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2.

6. Το Συμβούλιο, εντός ενός μηνός, αποφασίζει επί των προτάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5.

7. Για τους σκοπούς της εφαρμογής των παραγράφων 2, 4 και 6 του παρόντος άρθρου, και του άρθρου 11 παράγραφος 2, το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, εκδίδει εκτελεστική απόφαση.

Άρθρο 5

Διαδικασία μετεγκατάστασης

1. Για τους σκοπούς της διοικητικής συνεργασίας που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, κάθε κράτος μέλος ορίζει ένα εθνικό σημείο επαφής, η διεύθυνση του οποίου γνωστοποιείται στα άλλα κράτη μέλη και στην ΕΥΥΑ. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, σε συνεννόηση με την ΕΥΥΑ και άλλους αρμόδιους οργανισμούς, για την καθιέρωση άμεσης συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, μεταξύ άλλων σχετικά με τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 7.

2. Τα κράτη μέλη υποδεικνύουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα και οπωσδήποτε ανά τρίμηνο, τον αριθμό των αιτούντων που μπορούν να μετεγκατασταθούν ταχέως στο έδαφός τους, και παρέχουν κάθε άλλη σχετική πληροφορία.

3. Βάσει αυτών των πληροφοριών, η Ιταλία και η Ελλάδα, με τη βοήθεια της ΕΥΥΑ και, κατά περίπτωση, των αξιωματικών συνδέσμων των κρατών μελών που αναφέρονται στην παράγραφο 8, προσδιορίζουν τους συγκεκριμένους αιτούντες που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν στα άλλα κράτη μέλη και κοινοποιούν, το συντομότερο, κάθε σχετική πληροφορία στα σημεία επαφής των εν λόγω κρατών μελών. Προτεραιότητα δίδεται για τον σκοπό αυτό σε ευάλωτους αιτούντες κατά την έννοια των άρθρων 21 και 22 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ.

4. Βάσει της έγκρισης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης, η Ιταλία και η Ελλάδα λαμβάνουν το συντομότερο δυνατό την απόφαση μετεγκατάστασης κάθε προσδιοριζόμενου αιτούντος σε συγκεκριμένο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, σε διαβούλευση με την ΕΥΥΑ, και ενημερώνουν τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης μπορεί να αποφασίσει να μην εγκρίνει τη μετεγκατάσταση του αιτούντος μόνον εφόσον συντρέχουν βάσιμοι λόγοι, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

5. Οι αιτούντες, τα δακτυλικά αποτυπώματα των οποίων απαιτείται να ληφθούν σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013, προτείνονται για μετεγκατάσταση μόνο εφόσον τα δακτυλικά τους αποτυπώματα έχουν ληφθεί και διαβιβαστεί στο Κεντρικό Σύστημα της Eurodac, δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

6. Η μεταφορά του αιτούντος στο έδαφος του κράτους μέλους μετεγκατάστασης πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία κοινοποίησης στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο της απόφασης μεταφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της παρούσας απόφασης. Η Ιταλία και η Ελλάδα διαβιβάζουν στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης την ημερομηνία και τον χρόνο της μεταφοράς μαζί με οιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία.

7. Τα κράτη μέλη διατηρούν το δικαίωμα να αρνηθούν τη μετεγκατάσταση του αιτούντος μόνον εφόσον συντρέχουν εύλογοι λόγοι να θεωρηθεί κίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ή εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι για την εφαρμογή των διατάξεων αποκλεισμού όπως ορίζεται στα άρθρα 12 και 17 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

8. Για την εφαρμογή όλων των πτυχών της διαδικασίας μετεγκατάστασης που περιγράφονται στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη, μετά από ανταλλαγή όλων των σχετικών πληροφοριών, μπορούν να αποφασίσουν να διορίσουν αξιωματικούς συνδέσμους στην Ιταλία και την Ελλάδα.

9. Κατά το κεκτημένο της Ένωσης, τα κράτη μέλη εκπληρώνουν εις ακέραιον τις υποχρεώσεις τους. Συνεπώς η ταυτοποίηση, η καταχώριση και η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για τη διαδικασία μετεγκατάστασης διασφαλίζονται από την Ιταλία και την Ελλάδα. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η διαδικασία παραμένει αποτελεσματική και διαχειρίσιμη, οι εγκαταστάσεις και τα μέτρα υποδοχής οργανώνονται με σκοπό την προσωρινή στέγαση προσώπων, σύμφωνα με το κεκτημένο της Ένωσης, μέχρις ότου ληφθεί γρήγορα απόφαση σχετικά με την κατάστασή τους. Οι αιτούντες που διαφεύγουν τη διαδικασία μετεγκατάστασης αποκλείονται από τη μετεγκατάσταση.

10. Η διαδικασία μετεγκατάστασης που προβλέπεται στο παρόν άρθρο περατώνεται το συντομότερο δυνατόν και όχι πάνω από δύο μήνες από τη στιγμή της υπόδειξης εκ μέρους του κράτους μέλους μετεγκατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εκτός εάν η έγκριση εκ μέρους του κράτους μέλους μετεγκατάστασης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 γίνει σε διάστημα λιγότερο από δύο εβδομάδες πριν από τη λήξη του διμήνου. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας μετεγκατάστασης μπορεί να παραταθεί για περαιτέρω διάστημα που δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες. Επιπλέον, η προθεσμία μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τέσσερις εβδομάδες, όπου αρμόζει, εάν η Ιταλία και η Ελλάδα δείξουν ότι υπάρχουν αντικειμενικά πρακτικά κωλύματα που παρεμποδίζουν τη μεταφορά.

Εάν η διαδικασία μετεγκατάστασης δεν περατωθεί εντός αυτών των χρονικών ορίων και εκτός εάν η Ιταλία και η Ελλάδα συμφωνήσουν με το κράτος μετεγκατάστασης εύλογη παράταση του χρονικού ορίου, η Ιταλία και η Ελλάδα παραμένουν υπεύθυνες για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

11. Μετά τη μετεγκατάσταση του αιτούντος, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης λαμβάνει και διαβιβάζει στο Κεντρικό Σύστημα της Eurodac τα δακτυλικά αποτυπώματα του αιτούντος δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 και ενημερώνει τα στοιχεία δυνάμει του άρθρου 10 και, κατά περίπτωση, του άρθρου 18 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 6

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των αιτούντων διεθνή προστασία οι οποίοι καλύπτονται από την παρούσα απόφαση

1. Το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέλη της οικογένειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης να μετεγκατασταθούν στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους.
3. Πριν από την απόφαση μετεγκατάστασης του αιτούντα, η Ιταλία και η Ελλάδα ενημερώνουν τον αιτούντα σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση.
4. Αφού ληφθεί η απόφαση για τη μετεγκατάσταση του αιτούντα και πριν από την πραγματική μετεγκατάσταση, η Ιταλία και η Ελλάδα γνωστοποιούν εγγράφως στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση μετεγκατάστασής του. Η απόφαση προσδιορίζει το κράτος μέλος μετεγκατάστασης.
5. Ο αιτών ή ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας που εισέρχεται στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις διαμονής σε αυτό το άλλο κράτος μέλος, υποχρεούται να επιστρέψει αμέσως. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δέχεται και πάλι το εν λόγω πρόσωπο χωρίς καθυστέρηση.

Άρθρο 7

Επιχειρησιακή υποστήριξη προς την Ιταλία και την Ελλάδα

1. Προκειμένου να υποστηριχθεί η Ιταλία και η Ελλάδα ώστε να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις έκτακτες πιέσεις στα συστήματά τους ασύλου και μετανάστευσης, οι οποίες οφείλονται στην τρέχουσα αυξημένη μεταναστευτική πίεση στα εξωτερικά σύνορα των δύο χωρών, τα κράτη μέλη αυξάνουν την επιχειρησιακή τους υποστήριξη, σε συνεργασία με την Ιταλία και την Ελλάδα, στον τομέα της διεθνούς προστασίας μέσω των συναφών δραστηριοτήτων που συντονίζονται από την ΕΥΥΑ, τον Frontex και άλλους σχετικούς οργανισμούς, με την απόσπαση ιδίως, όταν αυτό είναι αναγκαίο, εθνικών εμπειρογνομόνων για τις ακόλουθες δραστηριότητες υποστήριξης:

- a) τον έλεγχο των υπηκόων τρίτων χωρών που φθάνουν στην Ιταλία και την Ελλάδα, ο οποίος περιλαμβάνει τη σαφή τους ταυτοποίηση, τη λήψη και καταχώριση των δακτυλικών αποτυπωμάτων τους και, όπου δει, την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, και, κατ' αίτηση της Ιταλίας και της Ελλάδας, την αρχική τους επεξεργασία.

- β) την παροχή στους αιτούντες ή τους εν δυνάμει αιτούντες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο μετεγκατάστασης, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, των πληροφοριών και της ειδικής βοήθειας που ενδέχεται να χρειαστούν·
- γ) την προετοιμασία και την οργάνωση των επιχειρήσεων επιστροφής για υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι είτε δεν υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας ή των οποίων το δικαίωμα παραμονής έχει παύσει.

2. Επιπλέον της στήριξης που παρέχεται δυνάμει της παραγράφου 1 και προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή όλων των φάσεων της διαδικασίας μετεγκατάστασης, παρέχεται ειδική υποστήριξη, όπου αρμόζει, στην Ιταλία και την Ελλάδα μέσω σχετικών ενεργειών, τις οποίες συντονίζουν η ΕΥΥΑ, ο Frontex και οι λοιποί αρμόδιοι οργανισμοί.

Άρθρο 8

Συμπληρωματικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα

1. Η Ιταλία και η Ελλάδα, έχοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1523 και έως τις 26 Οκτωβρίου 2015, κοινοποιούν στο Συμβούλιο και την Επιτροπή επικαιροποιημένο οδικό χάρτη λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
2. Σε περίπτωση που η παρούσα απόφαση τροποποιηθεί υπέρ άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 και το άρθρο 4 παράγραφος 3, το συγκεκριμένο κράτος μέλος, θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σχετικής τροποποιητικής απόφασης, χάρτη πορείας, που θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της πρώτης υποδοχής και του επαναπαρισμού, ενισχύοντας τις ικανότητες, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματός του στους τομείς αυτούς, καθώς και μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Το συγκεκριμένο κράτος μέλος εφαρμόζει πλήρως τον εν λόγω χάρτη πορείας.
3. Αν η Ιταλία ή η Ελλάδα δεν συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις του, να αναστείλει την εφαρμογή της παρούσας απόφασης για το συγκεκριμένο κράτος μέλος για χρονική περίοδο έως τριών μηνών. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει άπαξ να επεκτείνει αυτή την αναστολή για περαιτέρω περίοδο έως τριών μηνών. Η εν λόγω αναστολή δεν επηρεάζει τις μεταφορές αιτούντων που εκκρεμούν μετά την έγκριση του κράτους μέλους μετεγκατάστασης δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 4.

Άρθρο 9

Περαιτέρω καταστάσεις επείγουσας ανάγκης

Σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης η οποία προκαλείται λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών σε ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίσει προσωρινά μέτρα υπέρ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, την αναστολή της συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στη μετεγκατάσταση, όπως προβλέπεται στην παρούσα απόφαση, καθώς και πιθανά αντισταθμιστικά μέτρα για την Ιταλία και την Ελλάδα.

Άρθρο 10

Χρηματοδοτική στήριξη

1. Για κάθε μετεγκαθιστώμενο πρόσωπο σύμφωνα με την παρούσα απόφαση:
 - α) το κράτος μέλος μετεγκατάστασης εισπράττει κατ' αποκοπή ποσό 6 000 ευρώ·
 - β) η Ιταλία ή η Ελλάδα εισπράττουν κατ' αποκοπή ποσό τουλάχιστον 500 ευρώ.
2. Αυτή η χρηματοδοτική στήριξη υλοποιείται με την εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 516/2014. Κατ' εξαίρεση από τις ρυθμίσεις προχρηματοδότησης που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, το 2016 καταβάλλεται στα κράτη μέλη ποσό προχρηματοδότησης που ανέρχεται στο 50 % της συνολικής τους κατανομής σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 11

Συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες

1. Με τη συνδρομή της Επιτροπής, μπορούν να συναφθούν διμερείς διακανονισμοί μεταξύ Ιταλίας και, αντιστοίχως, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, Νορβηγίας και Ελβετίας και μεταξύ Ελλάδας και, αντιστοίχως, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, Νορβηγίας και Ελβετίας για τη μετεγκατάσταση αιτούντων από το έδαφος της Ιταλίας και της Ελλάδας στο έδαφος των χωρών αυτών. Τα κύρια στοιχεία της παρούσας απόφασης, ιδίως δε τα σχετικά με τη διαδικασία μετεγκατάστασης και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, λαμβάνονται δεόντως υπόψη σε αυτούς τους διακανονισμούς.

2. Σε περίπτωση σύναψης τέτοιων διμερών διακανονισμών, η Ιταλία ή η Ελλάδα γνωστοποιούν στο Συμβούλιο και την Επιτροπή τον αριθμό των αιτούντων που αναμένεται να μετεγκατασταθούν στις συνδεδεμένες χώρες. Κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο προσαρμόζει αντιστοίχως τις κατανομές των κρατών μελών μειώνοντάς τες κατ' αναλογία.

Άρθρο 12

Υποβολή εκθέσεων

Βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο κάθε έξι μήνες έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από την Ιταλία και την Ελλάδα, η Επιτροπή υποβάλλει επίσης στο Συμβούλιο κάθε έξι μήνες έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του οδικού χάρτη που αναφέρεται στο άρθρο 8.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2017.
3. Εφαρμόζεται σε πρόσωπα που φθάνουν στο έδαφος της Ιταλίας και της Ελλάδας από τις 25 Σεπτεμβρίου 2015 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2017, καθώς και στους αιτούντες που έφθασαν στο έδαφος των εν λόγω κρατών μελών από τις 24 Μαρτίου 2015 και μετά.

Βρυξέλλες, 22 Σεπτεμβρίου 2015.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. ASSELBORN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατανομές από την Ιταλία

	Κατανομή ανά κράτος μέλος (μετεγκατάσταση 15 600 αιτούντων)
Αυστρία	462
Βέλγιο	579
Βουλγαρία	201
Κροατία	134
Κύπρος	35
Τσεχική Δημοκρατία	376
Εσθονία	47
Φινλανδία	304
Γαλλία	3 064
Γερμανία	4 027
Ουγγαρία	306
Λετονία	66
Λιθουανία	98
Λουξεμβούργο	56
Μάλτα	17
Κάτω Χώρες	922
Πολωνία	1 201
Πορτογαλία	388
Ρουμανία	585
Σλοβακία	190
Σλοβενία	80
Ισπανία	1 896
Σουηδία	567

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατανομές από την Ελλάδα

	Κατανομή ανά κράτος μέλος (μετεγκατάσταση 50 400 αιτούντων)
Αυστρία	1 491
Βέλγιο	1 869
Βουλγαρία	651
Κροατία	434
Κύπρος	112
Τσεχική Δημοκρατία	1 215
Εσθονία	152
Φινλανδία	982
Γαλλία	9 898
Γερμανία	13 009
Ουγγαρία	988
Λετονία	215
Λιθουανία	318
Λουξεμβούργο	181
Μάλτα	54
Κάτω Χώρες	2 978
Πολωνία	3 881
Πορτογαλία	1 254
Ρουμανία	1 890
Σλοβακία	612
Σλοβενία	257
Ισπανία	6 127
Σουηδία	1 830